

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 8. Gravis contentio in Sabaudia ob edicta contra Clericos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

„torem in Sinarum, & aliis India-
 „rum Orientalium Regnis cum pote-
 „state itidem nostri, & ejusdem Sedis
 „de latere Legati, deputavimus. „

Absoluta hac oratione Pauluccio
 Cardinali Pontifex in mandatis dedit,
 ut Turnonium de obtenta dignitate da-
 tis literis certiolem redderet, quas ta-
 men literas Patriarcha jamjam Macaoi
 carceri mancipatus primum die de-
 cima septima Augusti anno hujus sæ-
 culi nono recepit.

§. VIII.

*Gravis contentio in Sabaudia ob e-
 dicta contra Clericos.*

Jam anno prioris sæculi nonagesimo
 septimo die decima octava Septem-
 bris Victoris Amadæi Sabaudicæ Ducis
 Ministri, ac Magistratus Laici edictum
 promulgarunt, in cujus §. sexto con-
 tinebatur præceptum *Sindicis, Consiliariis,
 Secretariis, aliisque re imini & gubernio
 Civitatum, terrarum, & locorum ditionis
 ejusdem Victoris Amadæi Ducis pro tem-
 pore præpositis injunctum sub certis pæ-
 nis, ne aliquod beneplacitum, vulgo PLA-
 CET de cetero amplius concederent ad hoc
 ut quisquam statum clericalem assumeret,
 vel jam minoribus Ordinibus initiatus ad
 sacros Ordines promoveri posset, nisi prius*
 officia

Sæc. XVII.

A. C. 1707.

Sæc. XVII. officialem, Patrimonialem Generalem
 A. C. 1707. cupatum, certiozem faceret de instantiis
 quas sibi & a quibus pro dicto beneplacito
 seu *PLACET* obtinendo fieri contingere
 transmissa eidem informatione tam quan-
 titatum, & capacitatis personarum, quam
 numeri Parochialium Ecclesiarum in Ci-
 tatibus, Terris & locis prædictis exco-
 litium, atque Ecclesiasticorum celebrantium
 aliorumque Clericorum, qui in illis re-
 rentur, necnon numeri Fratrum, & So-
 rorum, & quantitatis bonorum instantiis
 prout etiam, an Parentes haberent. & si
 bona per illos possessa obnoxia essent
 hypothecæ ad favorem Communitatum,
 Universitatum, Civitatum, terrarum
 locorum hujusmodi, ad hoc, ut dictus Pa-
 trimonialis opportunam relationem ipsi
 legatis facere valeret, atque ab ipsis de-
 neretur, quid expedire conveniret circa
 modi beneplaciti concessionem, ac Pa-
 trimonialium constitutionem, juxta Ecclesie
 indigentiam & Concilii Tridentini dispo-
 sitionem.

Cum autem Taurinensis Archiepiscopus
 hoc edito Sedis Apostolicæ auctoritate
 statoritatem, Ecclesiasticam Jurisdic-
 tionem, libertatem, atque immunitatem
 graviter lædi arbitraretur, hinc qua-
 rulis literis Romam datis Innocentii XI
 Papæ opem imploravit. Hic pro officio
 sui munere præfato Archipræfatus
 jun

junxit, ut congruam moderationem, *Sæc. XVII.*
 ac hujus editi declarationem, qua *A. C. 1707.*
 læsa immunitas repararetur, a Sab-
 audo Duce impetrare satageret. Diu
 quidem ac indefesse Archiepiscopus Re-
 gis animum eo inclinare nitebatur,
 tandem vero die decima septima De-
 cembris Anno 1699. idem decretum
 renovari obtinuit, adjecta hac decla-
 ratione: quod in edicto prius publicato
 fuerint demandatæ præfatæ diligentie, ad
 hoc, ut Patrimonialis Generalis, supplen-
 do negligentiam Officialium Communitatum,
 & Universitatum, posset securius earum
 statum Superioribus Ecclesiasticis repræsen-
 tare, ut pro eorum prudentia, atque iusti-
 tia præjudicio, quod illis ex nimis aucto
 Ecclesiasticorum numero resultasset, reme-
 dium asserre valeret, ipsum coercendo ad
 limites necessitatis, atque utilitatis Ecclesia-
 rum, necnon Patrimoniorum excessum ad
 formam Concilii Tridentini reducendo.

Cum autem Archiepiscopus hac de-
 claratione vulnus Ecclesiasticæ liber-
 tati inflictum minime sanatum crederet,
 incassum adhibitis trium mensium spa-
 tio precibus ac minis, tandem die vi-
 gesima Martii anno sequenti edictum
 promulgavit, quo cuncta per Ducis
 Ministros prius contra Ecclesiæ immu-
 nitatem edita, pro nullis, irritisque
 habenda declaravit. Pariter jussu
 S. Con-

Sæc. XVII. S. Congregationis immunitati Eccle-
A. C. 1707. siasticæ præpositæ Hyporegienis ali-
 que Episcopi edicto contrario, quo Ec-
 clesie jura facta servarentur, irritum
 declararunt aliud decretum Hyporegi-
 aliisque Pedemontanæ ditionis urbi-
 bus promulgatum, vi cujus a Laicis
 Magistratibus præceptum, *ut cum omni
 celeritate, ac diligentia recognoscerent om-
 nes Personas Ecclesiasticas, Universitates,
 Corpora atque collegia, non concurrentes
 solutioni annui census pro bonis in Catastris
 descriptis, atque ab ipsis possessis, ac ju-
 liter pias Confraternitates eadem bonis
 tinentes, pro quibus nedum a prædictis,
 aliorum onerum solutione eximebantur,
 ejusmodi vero recognitionem & informatio-
 nem transmitterent Delegatis generalibus
 super reunionem & conservationem regni
 procedendo interim ad sequestrum super ju-
 ribus honorum in Catastris descriptis
 absque ulla Personarum exceptione, et
 aliis etiam dispositionibus, quibus læsa
 venire poterat, Ecclesiastica libertas ac juris-
 dictio.*

Verum Regis Ministri die duode-
 cima Maij eodem anno novum edide-
 runt decretum publice affixum, quo
 Archiepiscopi ceterorumque Præsulum
 decreta irritarunt, eisque præceperunt
 ne Regionum edictorum executionem
 ullo pacto inturbarent, secus bono-
 rum

rum temporalium proscriptioe coer- Sæc. XVII.
 cendi. Enimvero Innocentius Papa A. C. 1707.
 tam gravem Ecclesiasticæ libertatis læ-
 sionem haud inultam relinqui posse ra-
 tus, confirmavit sequens S. Congrega-
 tionis decretum hac in re die octava
 Junii ad Taurinensem Archiepiscopum,
 ceterosque Sabaudix & Pedemontii
 Episcopos datum hujus tenoris: *Ar-*
chiepiscopus Taurinensis procedat, prout de
jure, tam contra Delegatos, quam Patri-
monialem & Fornerium pro publicatione
Edicti emanati sub die duodecima Maij,
necnon contra omnes, qui executionem ei-
dem decreto præstiterint: communicetur Epi-
scopis Ordo datus Archiepiscopo, & injun-
gatur eisdem, ut in casu publicationis præ-
fati edicti in eorum diæcesibus procedant,
prout de jure contra Affixores & publica-
tores, & quatenus de eisdem non possit con-
stare, procedant in genere, declarando in-
curfos in censuras omnes, qui tale edictum
promulgaverint, vel eidem dederint execu-
tionem, & deinde procedant, prout de jure
contra omnes, qui præfato edicto in eorum
Diæcesibus dederint executionem.

Vi hujus decreti Archiepiscopus af-
 fixo, ut vocant, *Monitorio* quindecim
 dierum spatium assignavit, intra quod
 tempus Regii Ministri comparerent, de
 hucusque gestis rationem reddituri: hi
 vero Archiepiscopi edictum per satel-
 litia

Sæc. XVII.

A. C. 1707.

litii Præfectum avelli jusserunt, ac die
 quinta Augusti novo edicto Archiepiscopi
 monitorium esse nullum & iniquum denuntiarunt, atque ab eodem
 laicalem, nullo autem modo Ecclesiasticam
 libertatem fuisse læsam declarantes, eundem, ut illud intra bimestre
 revocaret, monuerunt, cunctisque in
 eo comprehensis sub capitis poena prohibuerunt,
 ne coram quocunque iudice Ecclesiastico hac in causa comparerent.
 Alia insuper Sacerdotum inter & Imperium collisio in Niciensi
 Comitatu exorta est, cujus occasio erat hæc:
 Mortuo Parocho Ecclesie parochialis Loci Rocasteronis in Diocesi
 Glandeveni fructus hujus Ecclesie nondum exacti
 proin ad Cameram Apostolicam pertinentes exigebantur;
 eorum tamen exactiorem Cajetanus banellus,
 cui hæc Parochia commissa erat, præpedire nitetur,
 et suffragabatur Niciensis Senatus, qui fructus
 in præfati Cajetani favore segregabat: Hoc comperto
 Taurinensis Nuntius Apostolicus, qui hujus causam
 cognitionem ad se solum spectare volebat,
 præfato Cajetano ob recursum ab ipso factum
 ad Senatum anathematis poenam comminabatur.
 Senatus vero novo huic Parocho, ne coram alio præter
 Senatus Judicem compareret.

reret, sub bonorum jactura inhibuit, *Sæc. XVII.*
 præcepitque illius loci incolis, ne præ- *A. C. 1707.*
 fatum Cajetanum, (licet nominatim
 excommunicatum proin vitandum) a
 libero Parochialis officii munere præ-
 pedirent. Postea ipsum Nuntiaturæ
 Procuratorem, quamvis exemptum,
 ceterosque, qui hac in caussa suam
 operam Nuntio Pontificio præstiterant,
 indictis poenis comparere jusserunt.
 Dum vero Episcopus Niciensis juxta
 S. Congregationis Decretum læsam im-
 munitatem reparare intentus erat, no-
 vum querelandi argumentum suppedi-
 tabat Ebrodunensis Archiepiscopus &
 Metropolita, qui de hac controversia
 & Nuntii gestis cognoscendi auctorita-
 tem sibi arrogans, ad præfati Cajetani
 preces hanc caussam ab Episcopi Glan-
 devensis tribunali avocavit, declara-
 vitque, nunquam in eadem Diæcesi
 jus spolii usu fuisse receptum, ac pro-
 pterea eidem Cajetano, omnibusque
 Ecclesiasticis, ne hoc jus ullo pacto
 recognoscerent, inhibuit, præfatumque
 Cajetanum ab excommunicationis vin-
 culo liberavit, atque in dicta Provin-
 cia recursum ad Senatum in caussa spo-
 liorum licitum esse asseruit. Hanc Me-
 tropolitæ sententiam Taurinensis Nun-
 tius, & Pro-Legatus Avenionensis ir-
 ritam nullamque declararunt, hujus-
Hist. Eccles. Tom. LXVII. *Nn* *que*

Sæc. XVII. que declarationis literas Pro-Legatus
A. C. 1707. Parochialis Ecclesiæ valvis per suum
 Curforem affigi iussit, quem tamen
 Niciensis Senatus carceri mancipatum
 donec fuga elaberetur, per plures men-
 ses detinuit, novoque edicto prohibuit
 ne comitatus hujus subditi pro cogno-
 tione ullius causæ in prima instantia
 coram Episcopo Ventimiliensi extra ter-
 ritorale dominium pertrahantur, sed
 coram ejus tribunali comparerent, et
 proin Episcopus intra viginti dies
 terminum intra hunc Comitatum de-
 putaret Vicarium, qui ejusmodi cau-
 sas cognosceret, vel illas, pro quibus
 ei deesset auctoritas, ad Nuntium Tau-
 rinensem remitteret: Hac lege Epi-
 scopus Ventimiliensis graviter læsus
 per triennium incassum implorato Do-
 micis patrocínio, tandem quosdam Do-
 ministros laicos censuris innodatos de-
 ravit, e contrario autem Metropolitani
 ab Avenionensis Legati, & Taurinensis
 Nuntii sententia appellavit, & Senatus
 admitta horum appellatione per novum
 edictum typis mandatum cunctis sub-
 jectis sub mortis pœna injunxit, ut
 cum excommunicatis commercium ha-
 berent, & Ecclesiasticis sub gravioribus
 pœnarum comminatione præcepit, ut
 eosdem Ecclesiasticos ad Sacramen-
 tum participationem admitterent. Hæc
 tam

Sæc. XVII.
A. C. 1707.

tamen posteriorem decreti partem ipse-
met Victor Amadæus Sabaudix Dux
nimis iniquam reputans, revocari jussit,
atque ad iterata Clementis XI. Papæ
monita minasque per suum Oratorem
Romæ agentem rogavit, ut Pontifex
ex Cardinalibus aliquem deputaret,
quocum de tollendis hisce corruptelis
agere posset. Equidem Pontifex no-
minabat Sperellum Cardinalem, qui
cum Oratore Sabaudico sæpius, incas-
sum tamen, de præstanda Ecclesiæ sa-
tisfactione egit, quinimo paulopost Sab-
audix Senatus sententiam Nuntii Tau-
rinensis in controversia circa Ecclesias
Parochiales inter Episcopum Augusta-
num & Canonicos Regulares exorta,
Nuntii Auditore exulare jussit, irritam
declaravit, prohibuitque Ecclesiasticis,
ne ad Nuntii Tribunal causas deferrent.

§. IX.

*Clementis XI. Pontificis literæ hac in
caussa ad Victorem Amadæum
Sabaudix Ducem.*

Cum ergo hæc mala, quibus Eccle-
siæ auctoritas lædebatur, indies
augeri cerneret Pontifex, die septima
Februarii in sacra Cardinalium Congre-
gatione totum hoc negotium matura
deliberatione perpensi jussit, atque ex
Nn 2 eorum

*Epist. Cen.
XI. p. 113.*